

Halil ile önce 1979'un son günlerinde Selimiye Askeri Cezaevi'nde ardından da Sağmacılar'da toplam dört ay kadar hapisliğimiz oldu. Selimiye'de aylarca toplam üç kişiydik, Aralık sonlarında gelenlerle birlikte sayımız yirminin üzerine çıkmıştı. Halil ile dışarıda tanışmıyorduk. 21 Nisan'da biz kaçtık, ardından dava dosyası Ankara sıkıyönetime kalkmış ve hapiste bulunanlar Mamak'a götürülmüş.

Halil Güven'in Türkiyeli devrimcilerin Diyarbakır'ı sayılan Mamak'taki direnişi biliniyor. Bu konuda bir kitabı da çıkmıştı.

Yıllarca zor şartlarda yaşamayla kendine kötü bakmak birleşince çok sayıda devrimci 50'li bilemediniz 60'lı yaşlarda kalp krizi, kanser vd. nedenlerle aramızdan ayrılıyor.

Sonuçta hepimiz günün birinde öleceğiz, bilinen bir şey ama hayatta yapılması gereken işler bulunuyor.

Bunlardan başta geleni yazmaktır. 68'lilerle birlikte yaşadıklarını yazmak başladı denilebilir. Öncesinde hiç yok değil, ama çok az... Yazmanın önemini sonraki kuşaklar öğrensın, ders çıkarsın bağlamında belirtmiyorum. 1990 sonrasında dünya çok değişti. Köprülerin altından çok sular aktı, demeyeceğim, köprüler bile kalmadı. Bu nedenle gelecek ancak zaman olarak geçmişin devamı olabilir; yaşananlar olarak da geçmişini sürdürenler, bunu eskisinden daha iyi yapsalar bile, bir yere gidemezler.

Geçmişten ders çıkararak geleceğin kurulamayacağı günleri yıllardan beri yaşıyoruz.

Geçmişten doğaldır ki öğrenilecektir ama gelecek bu öğrendiklerinizle kurulmaz. O öğrenilenler başka bir döneme aittir.

Aksini iddia edenler yıllardan beri deniyorlar ve “neden ilerleme gösterilemiyor” diye de kendilerine soruyorlar.

Bu ülke geçmişle sorunu olan insanların ülkesidir. Devrimciler de bu toplumdan çıktıkları için aynı özelliği bire bir oranda olmasa bile gösterirler.

Şöyle bir örnek vereyim:

1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla Doğu ve Orta Avrupa'nın reel sosyalist ülkelerindeki gelişmeler hızla sonuca ulaştı; reel sosyalizm –iki yıl sonra SSCB'de de gerçekleşmek üzere- tarih sahnesini terk etti; yerine kapitalizm kuruldu. Hatırlayacaksınız, sosyalizmle ilgili çok sayıda kitabın içinde “Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır” yazardı; ardından bir de baktık ki, kapitalizme geçmişiz.

Bu gelişmenin dünya ölçeğinde sosyalistler üzerinde yıkıcı etkileri oldu ve bizdeki örnekleri gibi de bazıları halen bu etkiden kurtulabilmiş değildir.

Bu etkiden en hızlı kurtulabilenlerden birisi, bu etkiyi en ağır yaşayan Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin tarihe karışmasının ardından ayakta kalabilen sosyalistler oldu. Geçmişin ayrıntılı bir değerlendirmesini yaptılar. Önce PDS (Demokratik Sosyalizm Partisi) kurdular, ardından bu parti SPD'den ayrılanlarla birleşerek Sol Parti adını alacak ve işe bakın ki Avrupa ülkelerindeki güçlü sol örgütlerden birisini oluşturacaktı. (Halen yüzde 10 civarında oy alıyor.)

Bu iş nasıl oldu, diye sorarsanız; yeniye oluşturmaktaki büyük yetenekleri tartışılmaz ama önemli bir alışkanlıkları da bulunuyor: Alman halkı, Doğu'da ve Batı'da Nazi rejimiyle değişik oranlarda hesaplaştı. Bu hesaplaşma eksik kalmış olarak görülebilir ama ciddi hesaplaşma yapıldığı da yeterince açıktır.

Geçmişle hesaplaşabilmek, ardından ona sırtını dönebilmek ve yeniye başlayabilmek özelliği sosyalistlere de geçti. Bu nedenle Berlin Duvarı'nın yıkılmasından en fazla etkilenmesi gerekenler, oldukça az etkilendiler denilebilir. Geçmişte durmadılar, oradan çıktılar.

Gerçekte ise orada pekala kalabilirlerdi. Demokratik Almanya Cumhuriyeti "sosyalizmin vitrini" sayılırdı. Sosyalist ülkeler arasında üretici güçlerin en gelişmiş olduğu ülkeydi. Üretici güçlerin gelişme düzeyi bakımından Batı'daki Federal Almanya Cumhuriyeti'nin ancak yüzde 40'ı kadar olabiliyordu ama sosyalist ülkeler arasında –hayli pahalı da olsa- mikroçip üretebilen tek ülkeydi.

Geçmişlerini tepe tepe kullanabilirlerdi ama böyle yaparak bir yere gidilemeyeceğini görebiliyorlardı. Böyle yapsalardı, değişik ülkelerde bulunan, burnundan kıl aldırmayan ama yıllardan beri yüzde sıfır virgül bilmem kaç destekten öteye de gidemeyen komünist veya sol partilerden birisi olabilirlerdi.

Büyük yıkımın ardından marksizm-leninizmle arasına açık bir çizgi çekmek ciddi bir birikim ve cesaret işidir. İçlerinde marksist platformlar var ama bütün olarak alındığında parti böyle değil. Doğal olarak hayli yukardan ve farklı değerlendirmeler yapanlar bulunabilir. 1989'un üzerinden 27 yıl geçti, uzun bir zaman... Kimin ne yaptığı ortada; teoride ve pratikte yapabildiğine bak da ona göre konuş, denilir!

Halil Güven'in Mamak'taki direnişin önde gelen ismi olmakla yetinmeyip, Gezi'ye aktif olarak katılmasını ve orada yaralanmasını önemli buluyorum.

12 Eylül'ün cezaevlerindeki vahşetinin simgesi olan Diyarbakır'ın Ankara şubesi olan Mamak'taki direnişinin önde gelen ismi olmakla insan ömür boyu idare edebilirdi, ama Halil böyle yapmadı.

Geçmiş iyi bile olsa orada takılıp kalmayacaksın...

Kötü de olsa orada takılıp kalmayacaksın...

Daima yeniye gideceksin...

Yeniye gitmek içinse insanın önce yaşayan bir bedene sahip olması gerekiyor.

Bedeninize dikkat edin...